

U 88/2022 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (*autonoma unionstullkvoter; jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 1 december 2022

Finansminister Annika Saarikko

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) NR 2021/2283 OM ÖPPNANDE OCH FÖRVALTNING AV AUTONOMA UNIONSTULLKVOTER FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Förslagets bakgrund och syfte**

Europeiska kommissionen lade den 16 november 2022 fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (eu) nr 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2022) 645 final).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

Autonoma tullkvoter behövs för vissa produkter när produktionen i unionen inte räcker till för att tillgodose användarindustrins behov. Enligt förslaget bör kvoter öppnas med nolltullsats eller med nedsatta tullsats. Förordning (EU) nr 2021/2283 uppdateras en gång i halvåret. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 januari 2023.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Avsikten är att öppna kvoter med nolltullsats eller med nedsatta tullsats, utan att detta stör marknaderna för dessa produkter. Den 20 december 2021 antog Europeiska unionens råd förordning (EU) nr 2021/2283, så att unionens efterfrågan på de berörda produkterna skulle kunna tillgodoses på så gynnsamma villkor som möjligt.

De föreslagna åtgärderna genomförs inom ramen för Europeiska unionens integrerade tulltaxa (Taric) och tillämpas av medlemsstaternas tullmyndigheter. Kvoterna fördelas i den ordning som tulldeklarationerna godtas.

Kommissionen har med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) under tiden 19.5.2021–14.7.2022 prövat alla framställningar från medlemsstaterna om autonoma tullkvoter. Gruppen består av delegater från alla medlemsstater samt Turkiet. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla fr.o.m. den 1 januari 2023. 10 ansökningar om nya tullkvoter och 16 ändringsframställningar hade lämnats in.

Efter granskningen anser kommissionen att det är motiverat att öppna autonoma tullkvoter för vissa nya produkter som för närvarande inte anges i förordning (EU) nr 2021/2283. När det gäller vissa andra produkter behöver ordalydelsen i varubeskrivningen ändras, nya Taric-nummer tilldelas och kvotvolymen ökas. Produkter för vilka en tullkvot inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse bör strykas.

Syftet med de åtgärder som liberaliserar handeln och som ingår i detta förslag är att säkerställa att det tillfälliga upphävandet av unionens gemensamma tulltaxa sker i enlighet med de principer och mål för unionens yttre åtgärder som fastställs i artikel 21 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) samt att säkerställa samstämmighet mellan unionens yttre åtgärder inom olika områden samt mellan unionens yttre åtgärder och dess övriga politikområden. Man anser det därför vara befogat att undanta vissa produkter som kommer från Ryssland och Belarus från tullnedsättning för att säkerställa samstämmighet med de begränsande åtgärder som unionen har vidtagit mot dessa länder efter det att Ryssland anföll Ukraina.

För att säkerställa adekvat tillgång och undvika allvarliga störningar på EU:s marknad bör man dock behålla tullkvoterna i fråga om vissa produkter från Belarus och Ryssland.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar. Finland motsatte sig en ansökan som gällde en tullkvot på 50 000 ton för nickelsulfat hexahydrat (KN-nummer 2833 24 00). Ansökan drogs emellertid tillbaka och nickelsulfat hexahydrat ingår inte i bilagan. De övriga ändringar som föreslogs gav inte anledning till några kommentarer.

Det föreslås att förordningen träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 januari 2023.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det föreskrivs att tullsatsen i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Detta omfattar även en ändring av och befrielse från tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Förslaget anses stämma överens med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna syftar till att förenkla förfarandena för aktörerna inom utrikeshandeln. Förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

4 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av förslaget eftersom de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av autonoma unionstullkvoter inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Enligt den finansieringsöversikt som bifogats utkastet till förslag påverkar förslaget inte utgifterna, men däremot inkomsterna enligt följande: Bilagan innehåller åtta nya produkter. De uttagna tullarna beräknas utifrån prognoserna 2021. På grund av att femton kvoter tas bort och andra tullkvoter införs på nytt blir dock effekten på uppbörden av tullar ett överskott på uppskattningsvis 14 miljoner euro per år. Den positiva totala inverkan på de traditionella egna medlen i EU:s budget uppgår till uppskattningsvis 10,5 miljoner euro per år (75 procent av den totala ökningen). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördskostnader. Effekterna för Finlands del beror på hur stora mängder av varan i fråga Finland importerar till unionen.

5 Ålands behörighet

Ärendet hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

6 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 16 november 2022 utifrån utkastet till förslag. Målet är att förslaget ska antas av rådet den 14–19 december 2022. Slovakien ifrågasatte i rådets arbetsgrupp för tullunionen en i det närmaste fullständig uteslutning av Ryssland och Belarus från systemet och ansåg att man bör se över lösningen på nytt. Övriga medlemsstater ansåg att det inte behövde vidtas några åtgärder.

7 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor), vilket avslutades den 24 november 2022.

8 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.